

значно більший обсяг, аніж непрямі. Основне питання – яким чином будуть розвиватись відносини з стратегічним торгівельним партнером і агресором водночас – Росією, оскільки Україну і Росію поєднують міцні економічні зв'язки. У 2013 року РФ була найбільшим торговельним партнером України. На неї припадало 24% експорту українських товарів.

Значну частину українського експорту до РФ купують російські державні компанії, і російська сторона може не чекати на створення виробничих потужностей, які поступово замість українську продукцію – рішення щодо продовження контрактів може базуватись не лише на економічних, а й на політичних факторах. Скасування контрактів негативно вплине на російську економіку, проте цей вплив буде меншим за вплив на економіку України. Враховуючи те, що історично українська продукція була розрахована в першу чергу на російський ринок, стандарти якого відрізняються від європейських, також виникають серйозні питання щодо її конкурентоздатності на інших зовнішніх ринках. Переорієнтування товарних потоків на ринки інших країн у короткотерміновому періоді дуже складне. Залежність України від поставок російського газу залишається вкрай гострим питанням, а різке підвищення ціни на газ негативно відобразиться на галузях, які активно споживають газ в якості сировини.

З вище викладеного можна зробити висновок, що мінімізація економіко-правових наслідків втрати Криму значною мірою лежить в політико-правовій площині. Перед новообраною Верховною Радою України, Президентом і Урядом України стоять завдання як налагодження постачання в Україну альтернативних джерел енергії, так і розробки на підставі норм міжнародного права та підтримки світового співтовариства нових політико-правових форм взаємодії з Російською федерацією щодо тимчасово окупованих території України.

Адміністративно-правова реформа в Україні: тенденції впровадження

Лупашко А.О., студент 2-го курсу навчально-наукового інституту права та психології НАВС
Науковий керівник: кандидат юридичних наук **Лазаренко Л.А.**

В Україні впроваджують адміністративно-територіальну реформу. Після децентралізації місцеві громади матимуть більше повноважень, кількість районів зменшиться у чотири рази. А от змін в обласному управлінні не буде. Про це повідомив голова правління Центру політико-правових реформ Ігор Коліушко.

Голова правління Центру політико-правових реформ зазначив, мета влади – це дати місцевому самоврядуванню більше повноважень та фінансів, але для цього потрібно провести адміністративно-територіальну реформу. «Сьогодні в Україні 11,5 тис. суб'єктів місцевого самоврядування і 10278 – це сільські ради. Фактично більшість сільських рад має населення не більше 500 мешканців. Така адміністративно-територіальна одиниця не може прийняти більшість тих адміністративних повноважень, які ми хочемо передати», – зазначив Ігор Коліушко.

Він зазначає, що громадам хочуть передати повноваження щодо розробки генерального плану розвитку їх місцевості, розпорядження землею, будівництва, благоустрою територій, житлово-комунальних послуг, місцевих доріг, комунального транспорту, початкової освіти дітей, охорони здоров'я первинного рівня, організації догляду за інвалідами та пристарілими, інфраструктури культурного і спортивного розвитку, пожежної та громадської безпеки громадян. «Зрозуміло, що у громадах по 500 мешканців виконання усіх цих повноважень просто не є можливим, тому й має відбутися адміністративно-територіальна реформа – замість 11, 5тис. суб'єктів місцевого самоврядування в Україні має бути 1400», – розповів голова правління Центру політико-правових реформ.

Під час реформи також планується укрупнити 490 районів. Зараз точаться суперечки, скільки їх точно повинно бути. За проектом народного депутата України Юрія Ганущака їх буде 100, а за проектом Ігоря Коліушка – 126.

«Головна розбіжність у наших підходах щодо реформування районів полягає в тому, що Ганущак бере за основу функцію надання медичної допомоги. За розрахунками, щоб лікарня була ефективною, вона повинна обслуговувати 150-200 тис. мешканців. На мою думку, це абсолютно правильно. Однак я також враховую іншу вимогу. У районі повинна бути розташована адміністрація, що має наглядати за законністю діяльності органів місцевого самоврядування. Щоб таку функцію виконувати ефективно, райони не повинні

бути надто великими», – розповів Ігор Коліушко.

Він зазначає, що громади не повинні бути утворені шляхом механічного об'єднання. Села мають групуватися довкола центрів економічного зростання. Тому чисельність населення у громадах буде різною. Однак всі вони зможуть виконувати свої повноваження.

«При підготовці цієї реформи потрібно також звертати увагу на доступність послуг для населення. Має бути можливість забезпечити вчасний приїзд «швидкої допомоги», комфортний доїзд дітей до школи», – зазначив експерт.

У кожному селі буде посадова особа, яка представлятиме інтереси односельчан. У менших селах цю роботу людина виконуватиме на громадських засадах, у більших – передбачається окрема посада.

Ігор Коліушко зазначив, що віце-прем'єр-міністр з регіональної політики, будівництва та житлово-комунального господарства України Володимир Гройсман внесе на розгляд Верховної ради концепцію децентралізації, яка дасть змогу підготувати законопроекти для впровадження адміністративно-територіальної реформи.

«Разом із концепцією планується передати на розгляд Верховної Ради два законопроекти – про об'єднання громад і їх муніципальне співробітництво, що створюють умови для реалізації елементів реформи за ініціативою сільських рад. Світовий досвід показує, що впровадження добровільного об'єднання ніколи не є успішним, але якщо в Україні хоч десяток громад об'єднуються за власним бажанням, це теж буде корисно. На етап добровільності відведено один рік», – зазначає Ігор Коліушко.

Після реалізації цієї частини проекту планується прийняття державного рішення про новий адміністративно-територіальний поділ. Наступні місцеві вибори восени 2015 року мають бути проведені на основі нового поділу.

Законодавчі основи політичної діяльності в Україні

Максимюк В.Р., студент 1-го курсу навчально-наукового інституту права та психології НАВС
Науковий керівник: викладач кафедри **Юрковська Л.Г.**

Дослідження законодавчих основ свободи політичної діяльності в Україні є актуальним, оскільки належне законодавче забезпечення політичних прав і свобод людини і громадянина сприяє розвитку демократії у будь-якій країні.

Політична діяльність, в широкому розумінні цього поняття, в першу чергу спрямована на реалізацію політичних амбіцій, тобто завоювання, утримування і використання публічної (державної) влади окремими індивідами або великими соціальними групами. Виходячи з викладеного, можна припустити, що діяльність однієї людини і сукупність її амбіцій не можуть становити протиположності сформованій політичній групі (партії).

Отже, для здійснення більш ефективної боротьби за здобуття та реалізацію державної влади громадяни певної держави об'єднуються у структуровані колективи з однаковими політичними поглядами та інтересами, створюючи політичні партії.

Основою і фундаментом партійної системи сучасних демократичних країн є плюралізм, характеристика політичної системи, за якої різні соціальні групи мають право на висловлення власних політичних поглядів і відстоювання своїх інтересів. Плюралізм політичної системи стимулює розвиток різноманітності громадського життя шляхом створення умов для конкуренції між різними політичними силами, зокрема, між більшістю та опозицією. За рахунок такої конкуренції в суспільстві поширюються процеси створення і діяльності різних політичних партій, громадських організацій, культурних установ тощо. Саме завдяки такій розмаїтості в суспільстві створюється необхідна система стримувань і протиположності, досягається баланс між різними елементами, які, конкуруючи один з одним, сприяють соціальному прогресу в цілому.

Окремі політичні права і свободи людини та громадянина визначені у розділі другому Конституції України.

Так, згідно з положеннями статті 36 Конституції України громадяни України мають право на свободу об'єднання у політичні партії та громадські організації для здійснення і захисту своїх прав і свобод та задоволення політичних, економічних, соціальних, культурних та інших інтересів, за винятком обмежень, встановлених законом в інтересах національної безпеки та громадського порядку, охорони здоров'я населення або захисту прав і свобод інших людей.